

Szopki nieodłącznie kojarzą się nam ze świętami Bożego Narodzenia. Wielu z nas ogląda je nie tylko w kościołach, ale też stawia we własnych domach, jako świąteczną dekorację. Chociaż szopki różnią się wyglądem, to wszystkie mają wspólne korzenie - pierwszą postawioną w Greccio.

Pierwszą żywą szopkę bożonarodzeniową zorganizował św. Franciszek z Asyżu po powrocie z Ziemi Świętej. 24 grudnia 1223 roku w grocie nieopodal miejscowości Greccio przygotował szopkę przedstawiającą wnętrze stajenki betlejemskiej w naturalnej skali. W inscenizację zaangażowani zostali ludzie i żywe zwierzęta. Greccio nie zostało wybrane przypadkiem, w miejscowości tej znajdowała się pierwsza siedziba żebraczego zakonu franciszkanów, którego założycielem był św. Franciszek z Asyżu.

Szopka miała przybliżyć wierzącym tajemnicę narodzin Chrystusa. Grota została wypełniona sianem, figurka Jezusa została wyrzeźbiona w drewnie, w Świętą Rodzinę wcielili się mieszkańcy Greccio, pojawił się również żywy osioł i wół.

Św. Franciszek zmarł trzy lata później, jego współbracia kontynuowali tradycję stawiania szopek, która podbijała kolejne części świata, razem z rosnącą popularnością zakonu franciszkanów.

Początkowo szopki powstawały wyłącznie przy zakonach franciszkańskich, jednak z czasem tradycja ich budowania stała się powszechna w całej Europie. W Polsce zakon franciszkanów pojawił się w XIII wieku, razem z nimi do Polski przyszła tradycja budowania szopek.

Najdawniejsze szopki były skromne, często przedstawiały jedynie surowe wnętrze groty i postać nowonarodzonego Jezusa co miało odzwierciedlać zdanie: "Słowo ciałem się stało". Zwyczaj ten zachował się do dnia dzisiejszego w wielu miejscach we Włoszech. Z biegiem lat

szopki zaczęły przeradzać się w misteria przedstawiające postacie Świętej Rodziny, pasterzy, trzech króli i zwierząt.

Obecne szopki zdecydowanie różnią się od pierwszego jej przedstawienia przygotowanego przez św. Franciszka. Szopka w grocie mogła rzeczywiście przypominać miejsce, w którym na świat przyszedł Jezus. Wraz z rosnącą popularnością szopek, coraz bardziej zaczęły one nawiązywać do kraju, w którym powstają.

Święta Rodzina ma zazwyczaj cechy charakterystyczne dla mieszkańców danego kraju, przez lata zmienił się również wizerunek samej szopki. Odwołuje się on do lokalnej architektury i krajobrazu. I tak, w zależności od miejsca i okresu, w którym powstała, możemy znaleźć szopki osadzone w chłopskich chatkach, pałacowych komnatach albo pośród palm lub górskich szczytów. Latynoskie, radosne i wielobarwne szopki, bardzo różnią się od minimalistycznych i wzruszających prostotą przedstawień narodzenia Jezusa z krajów afrykańskich.

Krakowskie szopki - ewenement na skalę światową

W Polsce najpopularniejsze są krakowskie szopki, które powstają z lekkich i nietrwałych materiałów, takich jak tektura, sreberka i celuloid. Szopki nawiązują do krakowskiej architektury, zazwyczaj są to wielowieżowe i różnokolorowe strzeliste konstrukcje.

Krakowska szopka powstała w XIX wieku, a jej unikatowa forma miała być zobrazowaniem nie rzeczywistego, ale **godnego miejsca, w którym mógłby przyjść na świat Jezus.**

Pierwsze XIX-wieczne szopki tworzyli murarze z podkrakowskich miejscowości. Dzięki nim mogli się utrzymać w martwym sezonie budowlanym. W kolejnych latach powstała odrębna grupa osób specjalizująca się w tworzeniu krakowskich szopek.

W 1937 roku odbył się pierwszy konkurs na najpiękniejszą krakowską szopkę. Dzięki niemu wrócił zwyczaj budowania szopek, który przestał być popularny podczas I wojny światowej.

Najbogatszą kolekcję szopek krakowskich ma w swoich zasobach Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. Można tam zobaczyć szopki pochodzące jeszcze z 1945 roku.

W br. przypada **800 rocznica pierwszej w historii szopki** przygotowanej przez **św. Franciszka w Greccio.**

Na Placu Świętego Piotra została zbudowana szopka, która do niej nawiązuje. Bożonarodzeniowa 25-metrowa choinka została przywieziona z miejscowości Macra w Piemoncie, liczącej 48 mieszkańców. Udekorowano ją tysiącami szarotek alpejskich. 9 grudnia o zmierzchu odbyła się uroczysta inauguracja Żłóbka i zapalenie świateł na choince. Watykańską szopkę wykonali rzemieślnicy wg projektu mistrza sztuki szopkarskiej Francesco Artese; pracowały przy niej 103 osoby. To prawdziwe dzieło sztuki. Figury, m.in. z pomalowanej terakoty, mają szaty z czasów św. Franciszka z Asyżu. Szopka ma kształt ośmiokąta, nawiązując do osiemsetnej rocznicy pierwszego żłóbka; niebieska wstęga symbolizuje wodę jako źródło życia.

Zwyczaj ustawiania szopki i choinki na Placu Świętego Piotra wprowadził św. Jan Paweł II. w 1982 roku.

Błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia, pokoju i radości wśród Rodziny i Znajomych, wiary i nadziei na 2024 Rok!

Najbliższe spotkania otwarte Watahy Głosu Obywatelskiego:

30.12.2023 godz. 14:00	Zielona Góra	Kawiarnia „Heban”
30.12.2023 godz. 17:00	Śmigiel	Kawiarnia „Na garnuszku”